

Kolossa Sándor – Németh József Lajos – Zsigovits László

Tudományos konferenciasorozat a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen

A cikk a Nemzeti Közzolgálati Egyetem tudományos tevékenységének egy fontos és jelentős részét mutatja be. Ezen tudományos tevékenység nemzetközi és hazai konferenciákhoz köthető. A konferenciák színvonalas megrendezéséhez egyetemünk jelentős támogatást kapott a TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0001 Kockázatok és válaszok a tehetséggondozásban (KOVÁSZ) projekt lehetőségeiből. A TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0001 Kockázatok és válaszok a tehetséggondozásban (KOVÁSZ) projekt az Európai Unió és az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

2012. május végén négy jelentős tudományos rendezvényre került sor a TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0001 Kockázatok és válaszok a tehetséggondozásban (KOVÁSZ) projekt keretében a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen (NKE).

* * *

A tudományos rendezvénysorozat a *Fiatal Biztonságpolitikusok Nemzetközi Konferenciájával* (First International Conference of Young Security Expert-ICYSEC) vette kezdetét 2012. május 29-én délelőtt, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem (NKE) Hungária körúti kampuszán. Ezt követte ugyanezen a napon este a Biztonságpolitikai Szakosztály a HM Stefánia Kulturális és Szabadidő Központban.

A konferencia megnyitóján *dr. Nemeslaki András*, az NKE tudományos és nemzetközi rektor-helyettese kiemelte, hogy a rendezvény jól szolgálja azokat az erőfeszítéseket, amelyeket az intézmény tesz a szakmai-tudományos élet eredményeinek nemzetközi szintű bemutatására. *Dr. Boldizsár Gábor* ezredes, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja hangsúlyozta, hogy az elmúlt, mintegy 15 év biztonságpolitikai képzésének egyik legjelentősebb állomásához érkezett az intézmény, hiszen a fiatal szakértői generáció már képes az igazán jelentős szakmai erőfeszítéseiket hazai és külföldi előadók és érdeklődők révén népszerűsíteni. A Biztonságpolitikai Szakkollégium tiszteletbeli elnöke, *dr. Németh József Lajos* kifejtette, hogy a konferencia nem csak lehetőség, hanem motiváció is arra vonatkozóan, hogy a fiatal szakértők még jobban elmélyüljenek az általuk művelt szakmai kérdésekben, így gyarapítva a magyar és a külföldi biztonságpolitikai gondolkodás eszközeit és eredményeit.

A konferencia témáit öt különböző panelben, 17 előadás keretében tárgyalták a jelenlévők. Azok felölelték az új biztonsági kérdésekre adott különböző válaszoktól a kommunikációs kérdéseken keresztül az aktuális iráni problémákat is, de szó esett az Európán kívüli régiókról, és a Magyarországot, valamint a környező országokat érintő biztonságpolitikai kérdésekről is.

A fiatal lengyel, szerb és magyar szakértők mindegyike részt vett a paneleket lezáró lendületes vitákban, amelyek révén új szempontok és új megoldások is születtek. Így megvalósult az a rendkívül fontos cél is, hogy a résztvevők tapasztalatot gyűjthessenek és kiszélesíthessék hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerüket.

* * *

A Biztonságpolitikai Szakkollégium Egyesülete (BSZKE) 2012. május 29-én este rendezte meg az immár hagyománnyá vált *Biztonságpolitikai Szakestélyt*. A 2007-ben elindított program egyrészt a más egyetemeken már hosszú évtizedek óta működő szakestek alapvető jellegzetességeit igyekezett az intézmény sajátosságaival ötvözni, másrészt találkozási és kötetlen szórakozási lehetőséget kínált a biztonságpolitikai képzésben résztvevő fiatalabb és öregebb hallgatók, oktatók és a szakma iránt érdeklődők számára.

Az idei Szakest azonban eltért az előbbiektől, hiszen új helyszínen és a korábbi szigorú szabályokat elhagyva szerveződött. A HM Stefánia Kulturális és Szabadidő Központ által biztosított rendezvényhelyszín kiváló keretet nyújtott a szakmai, ugyanakkor humoros előadásokhoz. Abban is különbség mutatkozott az előző évek hasonló programjaihoz képest, hogy a rendezvény nemzetközivé vált, hiszen azon részt vettek a nap folyamán a Nemzeti Közszerződési Egyetemen első alkalommal lezajlott Fiatal Biztonságpolitikusok Nemzetközi Konferenciájának külföldi résztvevői is.

A meghívottakat Rédecsi Gábor, a BSZKE elnöke üdvözölte, majd rövid megnyitójában dr. Szenes Zoltán ny. vezérezredes kiemelte, hogy a Biztonságpolitikai Szakkollégium mindig is híres volt megújulási képességéről. Mi sem példázza ezt jobban, mint az új helyszín és az új tartalom, amelyeket a jövőre vonatkozóan is érdemes kiindulópontként megtartani.

* * *

Másnap, 2012. május 30-án 14 órakor nyitotta meg a *Zrínyi-Újvár kutatása és térségi hatásai* című konferenciát az egyetem Hungária körúti kampuszának Zrínyi termében prof. dr. Padányi József mk. dandártábornok, a NKE stratégiai és intézményfejlesztési rektor-helyettese.

Széles társadalmi igénynek tesz eleget Zrínyi-Újvár és térségének kutatása, amelyben jelentős szerepet játszanak a NKE és a Nagykanizsa, Belezna térségében lévő önkormányzatok, egyéb társadalmi szervezetek.

A konferencián öt színvonalas előadás hangzott el. Nyitóelőadásában dr. Hausner Gábor alezredes, a Hadtörténelmi Közlemények főszerkesztője, a *Zrínyi-Újvár a források tükrében* című előadásában az eddigi kutatási eredményekkel foglalkozott.

A konferencia tudományos értékét növelte dr. Harald Pöcher dandártábornok, osztrák professzor előadása, amelyet, a *Zrínyi Miklós az osztrák-magyar hadtörténelemben* címmel, angol nyelven tartott meg.

Prof. dr. Padányi József mk. dandártábornok előadása a Zrínyi-Újvár kutatása és térségi hatásai című konferencián

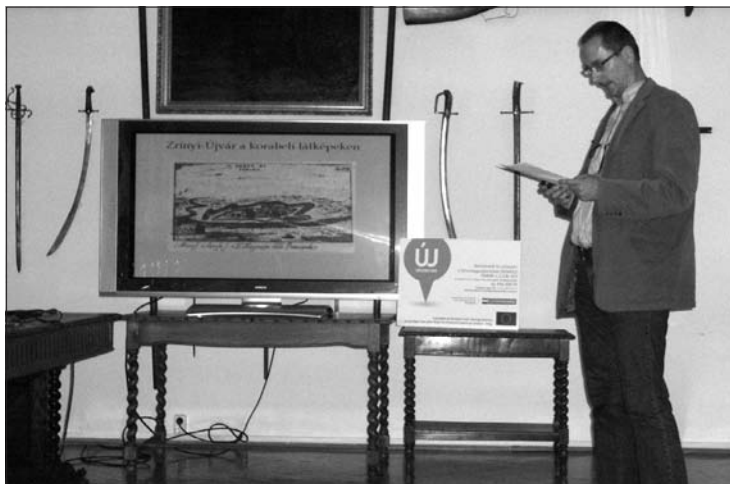

A tanácskozás résztvevői

Prof. dr. Csikány Tamás ezredes, tanszékvezető, a NKE Hadtudományi Doktori Iskola vezetője az Erődépítés Magyarországon, a XVII. század közepén című előadásában színesen és érdekesen mutatta be az egykori építési technológiákat és eljárásokat.

A NKE által folytatott izgalmas és sok, az egykori csata haditechnikai eszközmaradványait feltáró oktatói és hallgatói ásatási terepmunka eredményeit tette közzé prof. dr. Padányi József mk. dandártábornok A helyszíni kutatások eredményei és további lehetőségei, Zrínyi Újvár és környéke társadalmi újrahasznosításának lehetőségei előadásában.

A Zrínyi-Újvár területéről származó fémtárgyak anyagvizsgálati eredményei című, nagy érdeklődést keltő előadásában dr. Bartha Tibor ny. mk. ezredes a terepi kutatómunka során talált puska- és ágyúgolyók, valamint az egyéb vastárgyak laboratóriumi vizsgálati eredményeit tárta az érdeklődő hallgatóság elé.

Dr. Hausner Gábor alezredes

Dr. Harald Pöcher dandártábornok, osztrák professzor

A konferencia zárásaképpen kötetlen beszélgetésre került sor, amelyen számtalan kérdés hangozott el, bizonyítván a téma népszerűségét.

* * *

A kultúrantropológia lehetőségei a nemzetközi műveletek támogatásában című tudományos konferenciára a hónap utolsó napján, 31-én került sor *Kolossa Sándor ny. alezredes*, a Magyar Hadtudományi Társaság Civil-katonai Kapcsolatok Szakosztálya elnökhelyettesének szervezésében. A konferencia lebonyolításában együttműködő partnerként részt vett a Magyar Kulturális Antropológiai Társaság, a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának (BTK) Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézete

Prof. dr. Csikány Tamás ezredes

valamint a Magyar Honvédség Civil-katonai Együttműködési és Lélektani Műveleti Központja.

Ezt a konferenciát is az egyetem Hungária körúti kampuszán tartották meg, amelyen harmadik alkalommal találkoztak egymással a kulturális antropológia szakemberei és a hadtudomány képviselői. Az MHTT Civil-katonai Kapcsolatok Szakosztálya és a NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara által közösen megrendezett tanácskozáson megvitatták, hogy a nemzetközi szinten végrehajtásra kerülő katonai műveletek sikerét nemcsak az alkalmazott fegyverek és harcászati módszerek befolyásolják. Jelentős szerepet játszik az is, hogy hogyan használjuk a társadalomtudományok, kiemelten a kulturális antropológia diszciplínáit, módszereit a katonai feladatra történő felkészítés és a végrehajtás során.

A rendezvényt Kolossa Sándor nyitotta meg, majd a rendező szervezetek vezetői – *dr. Boldizsár Gábor* ezredes az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja, *dr. A. Gergely András*, a Magyar Kulturális Antropológiai Társaság elnöke, *dr. Kotics József*, a Miskolci Egyetem BTK Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézet igazgatója, *dr. Nagy László ny. ezredes*, a Magyar Hadtudományi Társaság elnöke és *Szilágyi Csaba ezredes*, a Magyar Honvédség Civil-katonai Együttműködési és Lélektani Műveleti Központ (MH CKELMK) parancsnoka – szóltak a téma időszerűségéről és fontosságáról, illetve köszöntötték a konferencia résztvevőit.

A délelőtti blokk levezető elnöke *dr. Boldizsár Gábor* ezredes, a NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja volt.

A konferencia házigazdája, *dr. Boldizsár Gábor* ezredes megnyitójában hangsúlyozta, hogy a társadalomtudományok, a kulturális antropológia és a hadtudomány együttműködése egy nagyon fontos új katonai képességet hozott létre. Ez többek között annak is köszönhető, hogy katonai vezetőink felismerték ennek jelentőségét és megkezdődött a szakterület tudatos szervezeti építése. Kiemelte, hogy a kulturális antropológiai ismereteket nem csak az ellenfél jobb megismerésére lehet használni; ez a tudásanyag segít abban is, hogy jobban megismerhessük a műveleti

szövetségeseinket is. Mindezek jelentősen hozzájárulnak a katonai művelet sikerességéhez, nemkülönben a veszteségek csökkentéséhez is. Külön előadásában – mint a honvéd tisztjelöltek képzéséért és felkészítéséért felelős vezető – felhívta a figyelmet a kulturális antropológiai ismeretanyag tisztképzésbe történő beépítésének fontosságára, hiszen a frissen avatott hadnagyaink 1–2 év eltelté után már részt vesznek a nemzetközi missziókban, s alegységparancsnokként felelősek beosztott katonáik felkészítéséért, kiképzéséért, műveleti tevékenységükért.

A konferencia első két előadója, dr. A. Gergely András és dr. Kotics József, rendkívül érdekesítően szóltak a kulturális antropológia alapfogalmairól és a katonai környezetben is alkalmazható módszereiről, illetve az alkalmazott antropológia lehetőségeiről etnopolitikai konfliktusok kezelése során. *Rózsa Tibor ezredes*, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság Civil-katonai Kapcsolatok Főnökség főnöke a kulturális tudatosság fontosságáról beszélt a válságreagáló műveletek során. *Dávidné Koppányi Zsuzsa*, az MH CKELMK kulturális antropológusa ismertette a tudományág eddigi beépülését a katonai műveletekbe és kiemelte, hogy mennyire fontos lenne a helyszínen végzett terepi kutatómunka. Hozzátette azonban, hogy ennek nálunk ma még nincsenek meg a szervezeti és anyagi feltételei. *Hetzmann Diána sz. főhadnagy* (MH CKELMK) előadásában azt hangsúlyozta, hogy a CIMIC-műveletek során alapvető fontosságú az alkalmazott antropológiai tudásanyag és módszerek felhasználása. *Molnár Zsolt ezredes*, a MH Ludovika Zászlóalj parancsnoka, mint az első OMLT-csoport volt parancsnoka, arról beszélt, hogy mit jelent egy harci feladat végrehajtására készülő parancsnok számára a kulturális antropológia, hogyan lehet beépíteni az ilyen irányú ismereteket a felkészítésbe, és milyen hozadéka van mindennek a katonai feladat sikeressége szempontjából.

Sztankai Krisztián sz. főhadnagy (MH CKELMK) szakképzett kulturális antropológusként került ki Afganisztánba és vett részt a magyar PRT munkájában, ahol megismerte az amerikai hadsereg kulturális és társadalmi környezet elemző szakfeladatra létrehozott speciális csoportjainak (Human Terrain System – HTS) tevékenységét. Hozzászólásában kiemelte, hogy az Egyesült Államok hadserege már évtizedek óta felhasználja ezt a speciális tudásanyagot katonai műveletei hatékonyságának emelése érdekében.

Dr. Besenyő János őrnagy (MH Geoinformációs Szolgálat – GEOSZ) előadásában röviden bemutatta az afrikai földrész eddigi és a jövőben várható konfliktusait, a magyar katonák afrikai szerepvállalásait, és megfogalmazta a kulturális antropológia lehetséges feladatait a katonai szerepvállalás megkezdése előtt. A délutáni blokkban számos értékes hozzászólás hangzott el és tudományos vitára is sor került.

Dr. Kotics József levezető elnök zárszavában értékelt a konferenciát és kiemelte az együttműködés hasznosságát, a téma további mélyítésének fontosságát. Javasolta, hogy a jövőben már egy-egy konkrét területre, feladatra, problémacsoportra összpontosítva szervezzünk különböző rendezvényeket.

A különböző elméleti-gyakorlati háttér és az eltérő nézőpontok ellenére valamennyi előadó egyetértett abban, hogy a hadtudománynak és a Magyar Honvédségnek szüksége van a kulturális antropológiára, mint határterületi tudományágra, amely segítségével sikeresebbé tehető honvédség alacsony intenzitású katonai műveletekben való részvétele. A kulturális antropológia speciális ismeretanyaga és

módszerei segítenek jobban megismerni és megérteni a műveleti környezetet, a szövetségeseket, a helyi társadalmat és közösségeiket, szokásaikat, igényeiket, szükségleteiket. Segít megérteni és elfogadtatni az idegen katonai jelenlétet, csökkenti a sűrűségeket, konfliktusokat, segíti a helyi társadalom és gazdaság építését, fejlődését. Fontos információkkal segítheti a katonai műveletek előkészítését, tervezését. Hozzájárul az ellenséges fegyveres tevékenységek lakosság általi támogatottságának csökkentéséhez, ezzel mérsékli veszteségeinket.

A műveleti terület humán környezetének megismerésére más társadalomtudományi területeket is célszerű bevonni, már a katonai művelet tervezési fázisában is. A hadtudomány és a kulturális antropológia együttműködésének további mélyítése eredményeképpen nálunk is kialakulhat, meghonosodhat a „katonai antropológia”.

* * *

A NKE tudományos konferenciasorozata ezzel nem ért véget. A TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0001 *Kockázatok és válaszok a tehetséggondozásban (KOVÁSZ) projekt* keretében az év második felében és a 2013-as évben is sok további színvonalas, érdekes, mély tudományos tartalommal bíró rendezvényre kerül sor.